

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Теорія та практика перекладу
з німецької та англійської мови

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 «Гуманітарні науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	035 «Філологія»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	035.043 –Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Н.М. Іщенко
«___» _____ 20__ р.

Директор Інституту філології
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.В. Пронкевич
«___» _____ 20__ р.

Керівник розробки:

Завідувач кафедри
ТПП з АМ
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ А.М. Науменко
«___» _____ 20__ р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор ЧНУ імені Петра Могили
_____ Л. П. Клименко

Гарант освітньої програми

Кандидат філологічних наук, доцент
_____ Я. В. Мукатаєва

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили у складі:

- Мукатаєва Ярослава Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови;
- Науменко Анатолій Максимович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії та практики перекладу з німецької мови.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №___ від «___» _____ 20__ р.)

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом ректора Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №___ від «___» _____ 20__ р.)

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035 «Філологія»
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр , спеціальність – Філологія , спеціалізація – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, освітня програма – Теорія та практика перекладу з німецької та англійської мов
Опис предметної області	<i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</i> <i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.</i> <i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i> <i>Методи, методика та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</i>
Академічні Права Випускників	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

III. Обсяг кредитів

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців

IV Перелік компетентностей випусника

Інтегральна компетентність	Формується шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК 8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 9	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1	Здатність вільно орієнтуватися в провідних лінгвістичних напрямках і школах.
ФК 2	Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
ФК 3	Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.
ФК 4	Володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх

	методологічних принципів.
ФК 5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати.
ФК 6	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ФК 7	Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.
ФК 8	Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.
ФК 9	Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі філології.
ФК 10	Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.

V. Програмні результати навчання

<i>Знання та розуміння</i>	
ПРН 1	Базові знання з питання науково-професійної діяльності, з побудови стратегії саморозвитку та професійного самовдосконалення
ПРН 2	Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін.
ПРН 3	Базові знання в галузі наукових досліджень.
ПРН 4	Базові знання принципів порівняльного зіставлення текстів різних функціональних стилів.
ПРН 5	Базові знання сучасних технологій та інструментальних засобів перекладацької діяльності.
ПРН 6	Базові знання основних етапів розвитку філологічної думки та пізнання, поняття і категорії, методології минулої і сучасної філологічної парадигми.
ПРН 7	Базові знання про застосуванні існуючих методик

	при вирішенні різних наукових питань.
ПРН 8	Базові знання термінології, основних фактів та елементів, знання класифікацій та категорій, принципів та узагальнень, теорій, моделей, структур.
ПРН 9	Базові знання принципів проектування і застосування сучасних комп'ютерних систем та мереж в наукових дослідженнях.
ПРН 10	Базові знання логічних основ побудови та функціонування світової філологічної думки.
ПРН 11	Базові риси різних шкіл перекладу, дослідження історії перекладу, теоретичного-етичних принципів перекладацької діяльності.
ПРН 12	Базові знання про інформаційні ресурси, де вони розміщені, як можна отримати до них доступ і як можна їх використовувати з метою підвищення ефективності професійної діяльності.
<i>Застосування знань та розуміння (уміння):</i>	
ПРН 13	Здатність формулювати та вдосконалювати важливу дослідницьку задачу, для її вирішення збирати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в науковому контексті.
ПРН 14	Здатність навчати і навчатись в результаті участі в семінарах, диспутах, конференціях, усних та письмових перекладах.
ПРН 15	Здатність вчасно та професійно виконувати письмові переклади.
ПРН 16	Здатність презентувати написані тексти та робити презентації усно різної довжини та складності рідною мовою чи іншою, потрібною для області спеціалізації.
ПРН 17	Здатність обирати спеціалізацію, планувати та завершувати дипломну роботу, та використовувати результуючі компетентності для підготовки та виконання плану дослідження згідно визначених часових рамок.
ПРН 18	Здатність продемонструвати основні проблеми неперекладності, по'язані з різними картинами світу народів.
ПРН 19	Здатність аналізувати переклади, інтерпретувати та контекстуалізувати їх правильно в дипломній роботі, письмових звітах та результуючій роботі.
ПРН 20	Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням високих стандартів текстового аналізу до електронних та усних джерел.
ПРН 21	Здатність розрізнити різні регістри наукового

	викладу та застосовувати їх відповідно в коротких викладах, оглядах, та в письмових і усних завданнях як і в своїй дипломній.
ПРН 22	Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних, природничих та точних наук за необхідності вирішення задачі дослідження.
ПРН 23	Здатність працювати результативно в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження та брати відповідальність за організацію періодів роботи.
ПРН 24	Здатність зрозуміти, перетворити, перефразувати, інтерпретувати чи прогнозувати матеріал (передбачити наслідки та наступні дії, ефекти).
ПРН 25	Здатність використовувати інформацію та застосовувати знання в нових умовах.
ПРН 26	Здатність комбінувати нові тенденції у перекладі та лінгвістиці для отримання більш загальної картини стану філологічної думки у сьогоденні.
ПРН 27	Здатність визначати цінність чи можливість ефективного використання інформації, використовуючи відповідні критерії та стандарти, аргументувати оцінку.
Формування суджень	
ПРН 28	Здатність ефективно використовувати професійно-профільовані знання для логічних основ побудови наукової діяльності.
ПРН 29	Формування розуміння та сприйняття етичних норм поведінки перекладача відносно інших людей.
ПРН 30	Виявляти готовність переглядати свої судження і міняти образ дій за наявності переконливих аргументів.
ПРН 31	Проявляти прагнення до співпраці у груповій діяльності.
ПРН 32	Креативність, здатність до системного мислення; адаптивність і комунікабельність; турбота про якість виконуваної роботи.
ПРН 33	Здатність ефективно формувати комунікаційні стратегії при організації роботи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності.
ПРН 34	Толерантність; наукова грамотність.
VI – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією відповідають профілю і напряму

	дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької /управлінської /інноваційної /творчої роботи та/або роботи за фахом та іноземні лектори. Відбувається обмін студентами. 100% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчені звання за відповідною або спорідненими спеціальностями.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці надають можливість доступу до інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Студенти також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Чорноморському національному університеті ім. Петра Могили функціонує потужна система бібліотечно-інформаційного забезпечення. Використовуючи спектр функцій системи LitPro (власна розробка), усі користувачі бібліотеки (студенти, викладачі, науковці) можуть отримати динамічну інформацію щодо наявності базової, іншої рекомендованої літератури та її розміщення, а також мають можливість здійснювати доступ до оцифрованих повнотекстових копій навчальної та методичної літератури. Використання в навчальному процесі системи moodle. Наявність авторських розробок (підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів) професорсько-викладацького складу.
VII – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом та університетами України: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний університет «Острозька академія».
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом

	імені Петра Могили та вищими навчальними закладами країн-партнерів: Університет Саарланду (Universität des Saarlandes). Участь у міжнародних програмах з академічного обміну (наприклад, програми Erasmus+ для студентів).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови та однієї з іноземних мов спеціальності.

VIII. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

ТУТ ТРЕБА ВСЕ РЕТЕЛЬНО ПЕРЕВІРИТИ ЗГІДНО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ КАФЕДРИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОЗП 1	Історія та культура України	4,0	Залік
ОЗП 2	Культура української мови	6,0	Екзамен
ОЗП 3	Філософія	3,0	Залік
Цикл професійної підготовки			
ОФП 1	Вступ до перекладознавства	3,0	Екзамен
ОФП 2	Основна іноземна мова (німецька)	36,5	Екзамен
ОФП 3	Інформаційні технології в спецдисциплінах	3,0	Екзамен
ОФП 4	Друга іноземна мова (англійська)	26	Екзамен
ОФП 5	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,0	Диф.залік
ОФП 6	Лінгвокраїнознавство-1 (з німецької мови)	4,5	Екзамен
ОФП 7	Основи наукових досліджень	3,0	Залік
ОФП 8	Практичний курс письмового перекладу -1 (з німецької мови)	7,5	КР, екзамен
ОФП 9	Практичний курс письмового перекладу -2 (з англійської мови)	5,5	Екзамен
ОФП 10	Переклад функціональних стилів-1 (з англійської мови)	7,5	КР, екзамен
ОФП 11	Зіставна фонетика німецької та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 12	Переклад функціональних стилів-2 (з англійської мови)	6,5	Екзамен

ОФП 13	Зіставна лексикологія німецької та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 14	Зіставна граматики німецької та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 15	Теорія і практика перекладу-1 (з німецької мови)	3,0	Залік
ОФП 16	Теорія і практика перекладу-2 (з англійської мови)	3,0	Залік
ОФП 17	Зіставна стилістика німецької та української мов	4,0	Екзамен
ОФП 18	Типи усного перекладу-1 (з німецької мови)	3,0	Екзамен
ОФП 19	Основи синхронного перекладу-1 (з німецької мови)	4,0	Залік
ОФП 20	Вступ до мовознавства	3,0	Екзамен
ОФП 21	Латинська мова	5	Екзамен
ОФП 22	Вступ до літературознавства	3,0	Екзамен
ОФП 23	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4,5	Екзамен
ОФП 24	Історія зарубіжної літератури та культури	4,5	Залік
1.	Ознайомча практика	3	Диф.залік
2.	Виробнича практика -1	6	Диф.залік
3.	Виробнича практика – 2	6	Диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Дисципліни вільного вибору студента			
ВБП 1	Дисципліна 1:	3,0	Залік
	Етикет ділового спілкування		
	Тайм менеджмент, самоорганізація та розвиток		
	Вступ до риторики та усного публічного мовлення		
	Міжкультурна комунікація у глобалізованому вимірі		
ВБП 2	Дисципліна 2:	3,0	Залік
	Релігія і література		
	Психоаналіз і літературознавство		
	Естетика і філософія літератури non-fiction		

	Інтермедіальні студії		
	Мова та історія в ретроспективі і перспективі		
ВБП 3	Дисципліна 3:	3,0	Залік
	Магія і література		
	Література і цивілізація - філософські і моральні аспекти		
	Акмеологія - наука про вищі можливості людини		
	Сучасні медіа та критичний дискурс-аналіз		
ВБП 4	Дисципліна 4:	3,0	Залік
	Медіа-інформаційні технології		
	Бізнес комунікація: перекладацький аспект		
	Теорія мовленнєвих актів та медіа-комунікація		
	Аудіовізуальні репрезентації американської культури		
	Кінопродукція та комп'ютерні ігри: особливості аудіовізуального перекладу		
<i>Вибірковий блок А</i>			
ВБП 5	Сучасна література країн, мова яких вивчається (німецька)	9,0	Екзамен
ВБП 6	Переклад функціональних стилів- 2 (з англійської мови) (додатково)	10,0	Екзамен
ВБП 7	Лінгвокраїнознавство-2 (з англійської мови)	7,0	Залік
ВБП 8	Практичний курс письмового перекладу-2 (з англійської мови) (додатково)	22,0	Екзамен
<i>Вибірковий блок Б</i>			
ВБП 9	Сучасні західноєвропейські літератури	9,0	Екзамен
ВБП 10	Практична стилістика німецької мови	10,0	Екзамен
ВБП 11	Лінгвокультурологія (англомовний курс)	7,0	Залік
ВБП 12	Практичні аспекти міжкультурної комунікації (німецькомовний курс)	22,0	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

Пояснювальна записка

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» ступеня бакалавр загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 35 навчальними дисциплінами, проходження ознайомчої, виробничої практики на третьому та четвертому курсах і проведення підсумкової атестації у формі складання атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 1 (з німецької мови), атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 2 (з англійської мови).

ПЕРЕВІРИТИ

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг 180 кредитів ECTS (73,2%) і включає 27 дисциплін, ознайомчу та дві виробничі (15 кредитів).

Вибіркова частина навчального плану має обсяг 60 кредитів ECTS (26,8%) і включає дисципліни вільного вибору студента циклу загальної (12 кредитів) та професійної підготовки (блоки А і Б) (48 кредитів).

Бакалавр-філолог може працювати у різних галузях господарства, де потрібні послуги з перекладу (перекладацькі бюро, підприємства державної та приватної форм власності, державні установи), а також в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях, у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.

ІХ. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» проводиться у формі складання двох атестаційних екзаменів: з теорії та практики перекладу - 1 (з німецької мови) та з теорії та практики перекладу - 2 (з другої іноземної мови) і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька. Атестація здійснюється відкрито і публічно
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

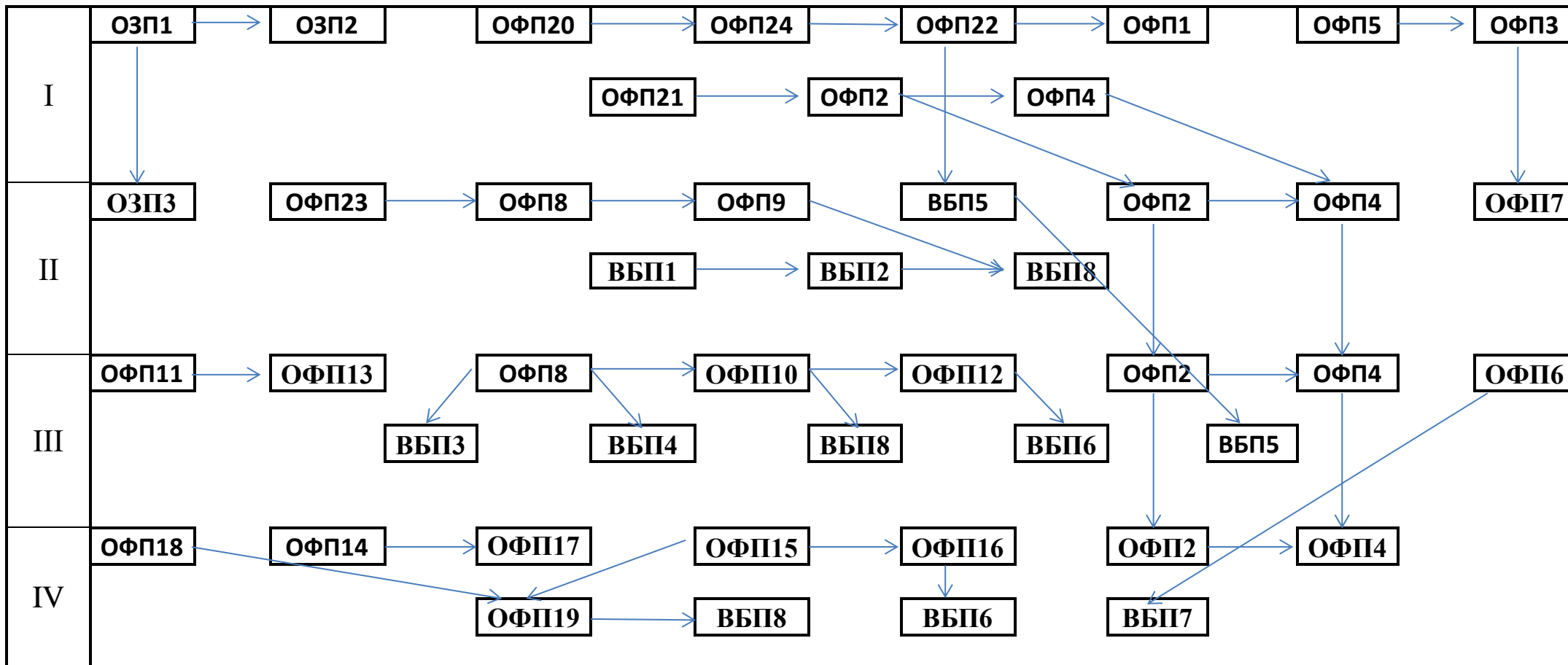
Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>;

Додаткові інформаційні джерела:

1. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.;
2. Національний освітній глосарій: вища освіта / Авт.-уклад.: І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за редакцією Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.;
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.;
4. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача / пер. з англ.; за ред. докт. техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича та докт. пед. наук, доц. Ж. В. Таланової. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.;
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.;
6. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2012. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>;
7. [ISCED Fields of Education and Training 2013 \(ISCED-F 2013\)](#). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>

Рис. 1 Структурно-логічна схема спеціальності

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	+
4. Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	+	+		+
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.				+
8. Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		+		+
12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+		+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	+			
2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	+	+		+
3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).	+	+		+
4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+		+
5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури..	+	+		+
6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	+	+	+	+
7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	+	+		+
8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	+	+	+	
9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+
10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.	+	+		+
11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.	+	+	+	+
12. Здатність до організації ділової комунікації.	+	+	+	+

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Літературна	Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+			+					+	+		+	+	+						+		+	+		+	+
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+			+	+	+	+		+	+	+		+	+							+				+	
3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.	+				+	+	+	+	+		+		+													
4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	+	+	+								+															
5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+	+	+	+	+				+	+			+								+				+	+
6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+			+					+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+		+						+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	+		+									+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	
9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+											+	+	+				+		+	+			+	+	

